

1741,9 2

DISSERTATIO HISTORICA
DE
LITTERIS CREDENTIALIBVS
LEGATORVM

QVAM
PRO LOCO
IN
AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM ORDINE
OBTINENDO
CONSENSV EIVSDEM
ERVDITORVM DISQVISITIONI

D. XI. MENS. OCTOBR. CIOIOCCXII.

PRIMUM SVBIICIET

IOH. FRIDERICVS IVGLER

A. M.

LIPSIÆ

EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

DISSERTATIO HISTORICA
DE
LITTERIS CRYPHTALIBUS
LEGALIUM

QUAM
P. F. L. O. C. C.

AMPLISSIMO R. H. G. O. R. H. O. R. A. M. G. R. A. D. E.
O. F. F. I. C. I. O.

C. O. M. P. E. T. E. N. S. I. T. I. M.

ERUDITIONIS DISCIPLINAM

D. T. H. A. N. T. C. O. N. T. R. A. D. I. O. C. C. A. T. I. L. I.

D. T. H. A. N. T. C. O. N. T. R. A. D. I. O. C. C. A. T. I. L. I.

IOH. FRIDERICUS WEGNER

A. M.

L. I. P. S. I. A. E.

BY APPOINTMENT OF THE SENATE

MAGNIFICO
AMPLISSIMOQVE VIRO,
DOMINO
CLEMENTI SAMVELI
LIPSTORP,

ICTO,
REIPUBLICAE HAMBVRGENSIS SYNDICO, ETG.

ET
VIRO AMPLISSIMO, CONSULTISSIMO,
DOMINO
CONRADO WIDOW,

EIVSDEM REIPUBLICAE SENATORI,

VIRIS
DE PATRIA IAM PRIDEM OPTIME
MERITIS,

PATRONIS SVIS
DEMISSE VENERANDIS,

HOC
ADDICTI ILLIS ANIMI MONVMENTVM
PONIT,

SEQVE

EO, QVO DECET, OBSEQVIO, COMMENDAT

DISSERTATIONIS AVCTOR.

MAGNIFICO
AMBASSINOVE VIRO
DOMINO
CLEMENTI SAMVELLI
LIPSTORP

REIPUBLICAE HAMBURGENSIS SYNDICO, ETC.
ET
VRO AMBASSINO CONSULTISSIMO

DOMINO
CONRADO WIDOW
IVIDERI, THEOLOGICAE SINGULI

VIRI
DE PATRIAE LIBERTATE OPTIME
PATRONI SVIS
DEMISE VENERANDI

HOC
ADMOPTIUM VOTI MONUMENTUM
FOMIT
SCITE

IN VRO DIBIT GULIELMO CONRADO
DISSERTATIONIS AVCTOR

I N D E X
A R G V M E N T O R V M.

- §. I. *Occasio huius dissertationis.*
§. II. *Instituti ratio, ac definitio.*
§. III. *Antiquitas litterarum credentia-
lialium.*
§. IV. *Usus et necessitas earundem.*
§. V. *An Legatus sine his anquam
admittatur?*
§. VI. *Nonnunquam credentiales
litterae plures dantur.*
§. VII. *Requisita, et stilus va-
rius, earum.*
§. VIII. *An Plenipotentiarii etiam,
Agentes, et Consulos, credentia-
les litteras accipiant?*
§. IX. *An eas ipsi exhibere Legati
debeant, cui, et quando?*
§. X. *Quantam debeant lingua con-
scribi? controversae in Imperio
tempore Pacis Rostadiensis.*
§. XI. *An Legati hostium sine li-
beri aditus tabulis, vulgo Passe-
port, solis credentiaibus litte-
ris tuti sint?*
§. XII. *De litteris Legati reuoca-
tionis, et recredentiaibus.*

§. I.
Mittuntur, hac memorabili rerum facie, frequen-
tius longe, quam alias fieri nouimus, a pluri-
mis Regibus, Principibusque in alias Europae
aulas Legati, instructi litteris, quae credentia-
lium nomine vulgo insigniri solent. Quod ipsum quum
nuper in mentem mihi veniret, et quendam ego de litteris
istis, quae scitu sunt necessaria, explicantem requirerem, con-
sulendi

fulendi erant publici iuris, quod vniuersale dicunt, Doctores, et, qui arcta his propinquitate iuncti sunt, scriptores historiarum. Adii proinde complures, eosque, si quid recti intelligo, haud imi subsellii, nec tantum indices inspexi diligenter, sed etiam, ne huius argumenti quaedam oculis effugerent meis, ipsos saepe libros peruolutaui. At quot perdidit bonas horas! quam valde spes decepit agricolam! Plerique vix credentialium litterarum mentionem iniiciunt: aliqui differunt de illis, pauciora tamen, quam rei exigere dignitas videbatur: nullum inueni, qui illustre argumentum data tibi opera pertractandum orandumque sumserit. Quod perspiciens ego, colligere, quae hinc inde notaueram, paullo studiosius coepi, eo quidem animo, vt dissertationis habitu aliquando proferrem in lucem. Iamque opinione mea citius exsequor susceptum nouissime consilium, a quo non reuocauit me ac deduxit schedium iucundum lectu, *de iure poscendi litteras, quas credentiales vulgo vocant, a Legatis*, quo, praeterlapso anno, consulere harum rerum cupidus studuit IO. GEO. ESTOR, celeberrimus in Academia Salana Ictus. Ad ius enim poscendi hasce litteras quum respexerit potissimum, et propterea singulare incluti sui Ordinis Responsum adiecerit, facile patet, Virum, mei amantissimum, haud plane nullum mihi spicilegium reliquisse, idque luculentius constabit inter eos, qui laudatum eius scriptum cum hac conferre voluerint exercitatione.

§. II.

Noli tamen abs me expectare, Lector, exquisita omnia, et ante vix dicta. Ipsa res, sterilis non nihil, Tuam forte mihi veniam parabit, maxime si memineris, quod bene iam obseruauit IO. GEORG. KVLPIVS, *) aularum ceremonias varias esse, nec perpetuae vbiuis vnicaeque normae adstrictas. Huic addo, meas iam non permisisse rationes, vt
tandiu

tandiu partum hunc inclusum tenerem, donec aduenter Lucina, et propitio vultu opem ferat. Superfedere interim poteris tot euoluendi scriptores labore, fatis plerumque molesto, nec vnus sibi horae spatium vindicante. Sed quid multis opus verborum ambagibus? Si vel Tibi paululum conatus placet, faue: sin displicet prorsus, et *omni aevi re sciamos* viderur Tibi delineata, mone, totumque ego opusculum

Tradam proteruis in mare Creticum

Portare ventis.

Et id quidem ea conditione maneat. Progrediamur nunc ad agellum nostrum, et in hunc nos immittamus, visuri, quid humeri valeant. Quod antequam fiat, explicandae sunt litterae credentiales. Et dico has Codicillos, seu litteras publicas, a Principe quodam, qui ius adlegandi habet, ad alius rei publicae Principem, vel magistratum, exaratas, quibus indicatur, mitti iam Legatum ad haec, vel illa *negotia* expedienda, addito eiusdem charactere *et formula* solemni, vt cognoscatur talis, eique in *omnibus* fides habeatur. ²⁾ Ipsa vox *credentialis* barbara est, inque nullo probatae Latinitatis auctore inuenitur. Mauult itaque GER. IO. VOSSIVS ³⁾ litteras has adpellare *assertorias*, quum CICERO pro credentia vocem *assertio* adhibuerit. Quam eruditi viri sententiam licet ego haud contemnendam reiciendamque existimem, imo et alias, quae rem fatis pure significant, superesse formulas sciam; rectius tamen, ni fallor penitus, ille agit, qui, ne quid inde obscuri se exferat, vulgari, et quasi ciuitate donato, vocabulo vitur. Neque conuenit, in rebus quibuscunque PETRVM imitari BEMVVM, qui religioni sibi duxit, vllam vsurpare vocem, quam TVLLIVS non vsurpauerat ante, non immerito proinde a IVSTO LIPSIO ⁴⁾ notatus.

1) De iure legation. c. XV. § 1.

2) CAROL. PASCHALIVS in Legato, c. XVII. p. 113. ita definit credentiales litteras, esse tales scilicet, quibus assertitur fides et auctoritas dictorum

dictorum factorumque Legati. Sed non confundi hae litterae debent mandato Legati, quod a multis non obseruatum deprehendo. Longe alia natura mandati est, ut probe viderunt inter alios P E T R. M Ü L L E R V S diff. de Legat. primi ordin. sect. IV. §. 2. de C A T. L I E R E S de la maniere de negot. avec les souver. c. XI. p. 159. edit. Germ. et Magnificus Vir, AVG. FRID. M Ü L L E R. in Iure Nat. et Gent. c. XXIII. §. 4. not. r. p. m. 901.

- 3) De vitis ferm. lib. III. c. 7. p. 134. Tom. III. opp.
 4) Epistol. miscell. cent. II. epist. 57.

§. III.

Non heri autem, vel nudius tertius, credentiales litterae conscribi coeperunt. Antiquus est earum vsus, ipsa licet adpellatio aetatis sit longe recentioris. Quas enim nos litteras credentiales vocamus, eas publicum veteres testimonium dixerunt. Ita sane T V L L I V S ¹⁾ intelligendus mihi videtur esse, dum *adsunt*, inquit, *Heracienses Legati, nobilissimi homines. huius iudicii causa cum mandatis, et cum publico testimonio, venerunt.* At quonam primum tempore credentia-
 tialium nomen inualuerit, vellem, ut posset definiri. Altum ubique, quantum ego quidem sciam, hac de re silentium. Solus MATTHAEVS P A R I S I E N S I S ²⁾ sincerus ille Monachus, nec indignus fide, me docuit, saeculo iam XIII. credentiae vocem de litteris hisce, Legato datis, fuisse adhibitam. En! haec ipsa eius sunt verba: - *litteras, quas nobiscum attulimus de credentia, ex omnibus nobilibus Gasconiae Regis fidelibus etc.* Et alibi *ostendens*, inquit, *litteras credentiae et fauoris.* ³⁾

- 1) Vid. orat. pro Archia, c. IV. Quam bene C I C E R O etiam discrimen inter credentiales litteras, et inter mandatum, perspexerit, locus hic ostendit satis luculenter.
 2) In Histor. rer. Anglic. ad ann. 1252. p. 723. edit. Londin. d. a. 1686.
 3) L. c. ad ann. 1259. p. 844. conf. C A R. du FRESNE in Glossar. med. et inf. Latinit. T. I. p. 1256. Exemplum credentia-
 rum d. a. 1311. Illustrat profert Fridericianae Cancellarius, Dr. a. L V D E W I G, in reliquiis MStor. Diplom. T. X. p. 518. et aliud T. VI.

T. VI. p. 110. vbi Philippus Archi-Palatinus ad Carolum VIII. Galliae Regem d. a. 1497. sic scribit: - - dignetur cum benigne audire, et in referendis, tanquam nobis, ipsi credulam adhibere fidem. Conf. Ampliff. TREVER diff. de iure Stat. Imp. circa Legat. exter. in Comit. C. II. §. 5. p. 31.

§. IV.

Vidimus, antiquas, et multarum velut imaginum, esse litteras credentiales. Nec sibi persuadeat quispiam, solius ceremoniae causa dari easdem Legatis. Vtilissimae potius sunt, et apud quascunque gentes, in rebus feriis atque publicis ¹⁾ cum primis necessariae. Quod si enim spectaueris Legatum, illis rite, et ex aulae consuetudine, exhibitis, statim elucet, quemnam Legato Characterem dominus eius tribuerit, ²⁾ quibus adeo solemnibus salutandus ille sit ac recipiendus, quantumque eidem in demandatis negotiis fidei habendum. ³⁾ Ad rem autem publicam, cum qua Legato res est, quod attinet, illa per credentiales litteras secunda redditur, nec metuere dolum debet ab improbis, astutisque hominibus, qui falso profiteri se possent Legatos. Legi hac de re exemplum, quod superioris saeculi annales suppeditant. Notatum illud dignum est, et narrabo propterea. Nobilis quidam Scotus, ex gente dominorum de Douglas, qui Henricum Gray nominare se consueuerat, peruagatur hic et illic Germaniam, inque aula praecipue Coloniensi Iacobi I. Anglorum Regis, Legatum ementitur. Animaduertens autem, zonas se habere inanes, tantumque sibi splendoris haud fore, quantum amplissima Legati dignitas exposcit, callide lepideque viliorem conditionem sub infortunii imagine obumbrat, et in itinere vi militari se spoliatum, comitibusque dissipatis, solum esse relictum, conqueritur. Fluunt omnia ad eius voluntatem. Excipitur honeste, et nemo est, qui vicem eius non dolet vehementer. Re tam feliciter succedente altiores gerit spiritus, crescit audacia, et vires acquirit.

quirit. Valere iubet aulam Colonienfem, et Heidelbergam commigrat, ibi quoque praeclarum fccleris fpecimen editurus. Sed audi, qui rei curfus, qui exitus fuerit. Coeco impetu in perniciem ruit.

*Quem dies vidit veniens superbum,
Hunc dies vidit fugiens iacentem. 4)*

Detracta fcilicet larua in vincula conicitur, et, miffus ad Principem fuum, perduellium fupplicio difsecatur in partes. 1) Ita legationem ad mortuos funeftam fatis, tanta tamen nequitia digniffimam, obit impoftor. Tollendae enim et extrahendae radicitus funt omnes fraudes, omnes fallaciae.

- 1) Vid. BYNKERSHOEK, V. A. in quaefition. iur. publ. lib. II. c. 7. p. 229.
- 2) IAC. BRUNNEMANN diff. de iure ceremon. circa Legat. §. VIII. p. 10. et AVG. FR. MULLERVS, Praeceptor venerandus, in I. N. et G. I. c. Conf. TREVER diff. cit. C. III. §. I. p. 41. Qui Character nifi fignificetur rei publicae, nec iura et privilegia conceduntur Legato. Docet hoc, variisque ex hiftoria exemplis illuftrat ABRAH. WICQUEFORT, infelix ille Legatus, dans fon Ambaffadeur, lib. I. feft. 15. p. 170. edit. d. a. 1690. Conf. Celeb. ESTOR, de iure pofc. litt. cred. a Leg. p. 22. fequ.
- 3) WICQUEFORT I. c. p. 169. Conf. van BYNKERSH. p. 223.
- 4) SENECA in Thyefte, aft. III. v. 611.
- 5) Vid. METERANVS in Hiftor. Belgica, ad ann. 1605. et GODOFR. STEVII Europ. Hof-Ceremon. p. 237. edit. nou.

§. V.

In rebus igitur alicuius momenti vix admittetur Legatus, quam illuftris etiam fit, nifi fufceptam legationem eiusmodi fcripto publico docere poffit et comprobare. 1) Quomodo anno 1637. deftitutus effet Legatus Georgii Ragozy, Principis Transilvaniae, Sueci, apud quos commorari volebat, haud eum agnofcebant in tali dignitate. Ille nihil praetermittebat eorum, quae Miniftros Regios in mitiorem fletere fenten-

sententiam possent, et tandem ad summas quasi angustias redactus, schedulam meris repletam cistris monstrabat, hanc sibi litterarum credentialium loco datam esse a Principe suo, contendens. Sed ridicule, et frustra omnia: nec effecit illud, ut votorum Legatus compos fieret. ²⁾ Quid autem tunc obtinet, si Legatus exhibuerit credentiales, ab aula externa probatas, et paullo post Princeps eius rebus eripiat humanis? Nouone legationis diplomate a successore opus habet? Ita profecto usus postulat. ³⁾ Et quis ignorat exemplum illud tempore Pacis Ryswicensis? Quum enim arbiter et conciliator, quem vulgo mediatorem dicunt, Carolus XI. Sueciae Rex, communi militantium suffragio eligeretur, et mox satis concederet, Liber Baro a Lilienroth, qui Legati propter hoc negotium honore fulgebat, ante non poterat continuare coepta, quam novas litteras credentiales a Carolo XII. accepisset. ⁴⁾ Idem est dicendum, si Legatus in solempni auditorio iam valere aulam iusserit, et deinceps commorari adhuc in eadem, per aliquod tempus, mandato Principis sui debeat. Factum sic est haud ita pridem, ut memorarunt tabulae publicae, in aula Hannouerana, a Serenissimae Hungarorum Reginae Legato, Lib. Bar. a Iaxheim, qui, dum reditum parat, nuntium accipit, ut diutius Legati obiret munus. Statim igitur alios fidei Codicillos offert Augustissimo Magnae Britanniae Regi. Et ex his, quae diseruimus, facili potest negotio colligi, quam infirmo nitatur fundamento IOSEPHI MASCARDI ⁵⁾ sententia, qui litteris ambasiariae (ita enim credentiales vocat) opus esse negat, quando Legatus persona sit nobilissima, perexcellens, et nota Principi, ad quem mittitur. Eodem inclinat fere P E T R. M Ü L L E R V S, ⁶⁾ hasce litteras absolute necessarias non esse, credens, quamquam, quod addit, raro soleant omitti. Amplius progreditur MASCARDVS, ⁷⁾ et Legatum Ponti-

ficis de latere a regula generatim excipit, plenamque illi fidem attribuit sine legationis litteris, dummodo se adferat Legatum. Subiungit causam, quod non soleant Cardinales extra Curiam exire, sine tali facultate, vel dignitate. Hodie summus Pontifex plane non utitur Cardinalibus Legatis, sed reuocat domum Apostolicos nuntios, quam primum hac eos dignitate ornauerit. ⁸⁾ Quid igitur examinare attinet illud MASCARDI?

- 1) Vid. HERM. CONRINGIUS in diff. de Legat. T. IV. opp. p. 1006. CASP. ZIEGLER in diff. de rathabit. §. CXXXIII. p. 623. Discept. felectar. Amplissimus Vir, IO. LAVR. FLEISCHER. in Iure N. et G. p. 594. edit. sec. et FRANC. FR. ab ANDLERN in Corp. Constit. Imper. T. II. p. 793. Non deesse tamen exempla, quod sine his litteris fidem inuenerint Legati ex sola Principis exteri confidentia et humanitate, probat TREVERVS in felectis ad WICQVEFORT. obseruat. p. 110. Semestr. XII. Annal. Acad. Jul.
- 2) STIEV l. c. p. §21. Conf. ab ANDLERN, l. c.
- 3) Eadem est ratio, si Princeps, ad quem Legatus missus est, legatione nondum finita moriatur. Vid. P. MÜLLERVS de Leg. primi ord. fecl. VI. §. 2. vbi memorat ex WICQVEFORTIO, quod Selim olim, Imperator Turcarum, recusauerit audire Maximil. II. Legatum post mortem Selimanni, patris, cui successerat, causam intercedens, legationem non ad se, sed ad Imperatorem defunctum esse susceptam, et proinde litteras credentiales nouas exegit a Legato.
- 4) STIEV l. c. p. 237. Moner hic etiam Illustr. TREVERVS in differr. de prudent. circa offic. pacificatoris inter gentes, C. II. §. 5. p. 61. quod generatim hoc casu non semper urgere soleant reliqui Legati, vt conciliatoris Minister litteras, fidei firmandae causa scriptas, producat, si de eius auctoritate satis persuasi sint, certique, nullam fubeffe imposturam; recte tamen addit, solum id esse officium humanitaris, nec vltio propterea iure posse exigi. Ego non nisi rarissime sic fieri crediderim.
- 5) De probation. Vol. I. concl. 84. fol. m. 79. b.
- 6) In diff. cit. de Legat. pr. ord. fecl. IV. §. 2.
- 7) L. c. concl. 269. fol. 169. vbi pronocat simul ad C. III. Dist. 97. sed qui hunc Iuris Canonici locum inspexerit, luculenter, opinor, cognoscer, eum ne verbo quidem Legati de latere insicere mentionem. Consentit cum MASCARDO etiam BARBOSA in Collectan. ad Cod. Justin. T. I. p. 123. edit. vlt. Tit. de mandatis Principum. Hanc vero doctrinam relectam video ab HERM. CONRINGIO diff. cit. p. 990. et in fundam. fidei Pontif. concuss. axiom. XI.

8) Vide,

8) Vide, qui et huius rei causam addit, laudatum TREVERVM in Annal. Acad. Iuliae, Sem. XII. p. 115.

§. VI.

Quodsi Princeps mittens difficultates nonnullas Legato suo adlatum iri suspicatur, duplices ei litteras credentiales suppeditare solet, alteras Legatum primi ordinis, alteras secundi, referentes. Et tunc facile sibi consulere Legatus potest, si forte res publica extera ei denegaverit accessum, ut Ministro, ipsam Principis personam sustinenti. ¹⁾ Praeter haec vero mos aularum exigit nonnunquam, ut plures dentur eiusmodi litterae. In Gallia duplices sunt usu receptae. Vnas obsignatas, (lettre de cachet) Secretarius Status, qui res exteras curat, subscribit, alteras ipsa Regis manus confirmat. Has plerumque in auditorio primo privato, illas in publico profert Legatus. ²⁾ Ita et Constantinopoli forte constitutum. Minimum id colligo ex iis, quae STIEVVS ³⁾ memorat, quod anno 1722. Residens Diui Caroli VI. et summo Sultani Purpurato, quem vulgari titulo magnum Vezirium nominant, fidei tesseras ab Augustissimo Imperatore, et Eugenio, Principe, perscriptas, et singulares deinceps huius argumenti litteras exhibuerit Sultano ipsi. Anno 1658. a Collegio Electorali Ratisbonensi missi sunt in aulam Varsoviensem Legati, qui credentiales litteras ad Poloniarum Regem, ad Reginam, et ad regni Proceres, secum tulerunt. Et Regi quidem Reginaeque inscriptas per Legationis Secretarium supremo aulae Camerario, eas vero, quae ad Proceres pertinebant, Episcopo Cracoviensi obtulerunt. ⁴⁾ Similem, de qua loquimur hoc Spho, consuetudinem in aula Imperiali esse introductam, fide GOCKELII ⁵⁾ tradit PETR. MVL-
LERVS, ⁶⁾ ab exteris scilicet, qui ad Imperium nostrum mittuntur, Legatis binas credentiales litteras, alteras aulae, alteras Cancellariae Moguntinae tradi. Hunc et seruant Hel-

ueti morem. Eorum enim Legati ab omnibus rei publicae Ordinibus, quos *Cantons* dicunt, generatim fidei litteras accipiunt, et tunc etiam a quolibet Ordine speciatim. 7) Eademque ratione recipiunt tales litteras ab aliorum Principum Legatis. 8)

- 1) Vid. Dom. a ROHR im Ceremoniel grosser Herren, p. 391. edit. nou.
- 2) De CALLIERES l. c. p. m. 158.
- 3) L. c. p. 325.
- 4) Vid. THEATR. EVROP. P. VIII. p. 656. Conf. Illustr. ESTOR de iure pofc. cred. litt. a Leg. p. 47. vbi exempla plura congeffit.
- 5) De maieftat. legat. iure, th. IV.
- 6) Diff. cit. feft. IV. §. 4.
- 7) ROHR l. c. p. 392.
- 8) ESTOR ibidem, p. 46.

§. VII.

Summa litterarum credentialium eo femper redit, vt fidem inueniat Legatus. Sunt tamen et alia, quae ex litteris istis abesse non debent. Opus enim est, vt compleantur titulum mittentis integrum, 1) itemque Principis, vel rei publicae, ad quam ablegatur; nomen titulumque Ministri; eius Characterem, vt vocant vulgo, an scilicet Legatus sit primi, vel secundi ordinis; etc. causam, cur mittatur; et locum denique, quo se conferre debeat, quod tamen in pacis faciendae negotiis solummodo vsitatum. 2) Legati autem quum differant inter se, et alter dignitate alterum ac splendore praecedat, stilius etiam credentialium litterarum varius est, et ita comparatus, vt facile inde, quam Legatus personam induere iustus sit, queat adparere. 3) Quodsi enim sit ordinis primi, 4) qui cum eminenti ac summo honore mittitur, et faciem veluti mittentis, auctoritatemque rei publicae secum adfert, quemadmodum CICERO 5) de C. Popillio loquitur, scribi rogarique solet, vt excipiat Legatus, quasi venerit Princeps ipse, et indicatur simul, datam eidem esse potestatem, vt iuribus illis atque praerogatiuis, quae competunt

petunt domino suo, in rebus quibuscunque utatur. ⁶⁾ Huic aequiparatur Commissarius Imperatoris Principalis, ad Comitia Ratisbonensia delegatus, ⁷⁾ qui semper esse Princeps Imperii debet, et talis etiam plerumque fuit. ⁸⁾ Si Legatus fuerit secundi ordinis, quem Gallice *Envoyé*, nostra lingua *Abgesandten* nominant, mutantur paullisper verba, et vt credatur illi in omnibus, quae referat, quasi dixerit Princeps mittens ipse, in litteris saltim exprimitur. ⁹⁾ Residentis litterae credentiales sic esse solent: vt illi plane fides habeatur in iis omnibus, quae nomine caussaue Principis sui in posterum protulerit. ¹⁰⁾ Scriba quoque, seu Secretarius, legationis, qui non parum a Secretario Legati separatus est, quum persona publica sit, et ab ipso Principe legationi subiuncta, ¹¹⁾ litteras accipit credentiales, ¹²⁾ earumque stilus talis saepissime: vt liber illi facilisque aditus ad Principis Ministros concedatur, nec fides tribuatur solum in rebus Principis sui nomine expositis, sed dignum quoque deinceps responsum edatur. ¹³⁾ Tandem et scripto apud Principes docere atque corroborare demandatas sibi partes debent, qui mittuntur ab Imperii ciuitatibus, et Deputatorum titulo notantur. Rogat in scripto illo Senatus, vt nihil Deputatis derogetur de fide, nec denegetur auditorium. ¹⁴⁾

- 1) Si tamen Princeps titulum quandam adseuerit sibi, nondum in aula illa, vbi versatur Legatus, probatum, plane is, adhibito artificio, praetermittitur, ne reiciantur credentiales, quod hoc casu accidisse Legato eidam anno 1714. ad Baranos misso, refert STIEV. l. c. p. 241. Conf. TREVER. diss. de prud. circa offic. pacific. p. 72. Idem non recipiuntur tales, si quid forte in titulo Principis, ad quem ire Legatus iustus est, desideratur. Exemplum praebet Romani Pontificis Legatus a latere, cui Bulla plenipotentiae anno 1625. in aula Parisina eam ob causam, quasi non recte conscripta, reddita fuit. Vid. STIEV. p. 224. Anno 1663. magnus Russorum Dux ad Belgas miserat Legatum, cuius litterae credentiales quum rei publicae titulum non satis accurate complecterentur, haud quidem remisissent Ordines easdem Legato, communicarunt tamen cum eo titulum integrum, monentes anice, vt futuro tempore

- tempore debiti illis honores haberentur. THEATR. EVROP. P. IX. p. 1025. Conf. Amplif. ESTOR l. c. in f. p. 48.
- 2) STIEV. p. 236. sequ.
- 3) Recte id perpexit IO. NIC. HERTIVS in elem. prud. civil. p. 186. cuius sententiam probat ideo, et sequitur ESTOR, §. XIV. p. 12.
- 4) Talis et vocatur *Ambasciator*, voce in Chronicis mediæ aevi atque historicis frequentissima, et quoad originem Hispanica, ut PRESEBETA existimat de iure legat. Staruum Imperii, §. XXXXII. Sed conf. TREVER in Annal. Acad. Jul. cit. l. p. 107. Gallice dicitur *Ambassadeur*, Germanice *Gesandter*. Voces illae *Gesandter* et *Abgesandter*, ut discrimen statim in oculos incurrat inter Legatum primi atque secundi ordinis, medio demum saeculo XVII. usurpari coeperunt, memorante WICQUEFORT dans l' Histoire des Provinces Unies des Paisbas, T. I. p. 119.
- 5) In Orat. Philipp. VIII. c. 8.
- 6) Haec verba lingua Germanica ita se habent: *Eur. etc. wollen diesen unsern Ministre, gleich uns selbst, auf- und annehmen; wie wir ihm dann die Macht ertheilet, sich aller uns zustehenden Praerogativen und Gerechtigkeiten zu gebrauchen.* IO. CHR. LÜNIG in Theatr. Cerem. P. I. p. 374. Hoc tamen certum, Principem, si praesens esset ipse, longe maiore pompa exceptum iri. Refert saltim Legatus dominum suum certis in casibus. Id quo conspicuum ex eo etiam est, quod absentium Legati Principibus, qui aditum ipsi, nec multum inferiores sunt, cedere soleant. Vid. FÜRSTENERIVS, seu LEIBNITIVS, de iure supremat. C. VIII. et GABR. SCHWEDER. in introd. in ius publ. Parte specialii, sect. l. c. IO. §. II. p. m. 371.
- 7) Diuus Imperator Leopoldus quum anno 1669. Episcopum Eichtstadiensem, et quem ei Concommisariatium adiunxerat, Consiliarium quendam Imperii aulicum, Ratisbonam ablegaret, litteras argumenti sequentis dedit iisdem ad splendidos Imperii Ordinum Legatos: — *Gnädigst gesumende, ihr woller seine Andacht, als Unsern gevollmächtigten Kayserl. Principal-Representanten, und Unsern ihm zugeordneten Reichs-Hof-Rath N. N. als Vasere zu diesem Reichs-Tag verordnete Kayserliche Commissarios erkennen, ehren und achten, denenselben in gegenwärtigen Reichs-Tags-Sachen, gleich Vns selbst, vollkommenen Glauben beymessen etc.* Vid. TEVTSCHER REICHS-CANTZLEY P. II. p. 815. FABER l. c. T. I. p. 32. Conf. THEATR. EVROP. P. XIX. b. p. 105.
- 8) Vid. EVROP. HEROLD T. I. p. 811. edit. nou.
- 9) *Eur. etc. wollen ihme in allen, was er vorbringen wird, gleich Vns selbst, vollen Glauben beymessen.* LÜNIG l. c. p. 374. In litteris obseruantiae, quas Diuus Carolus VI. ad Pontificem Clementem XI. anno 1712. perscripsit, eiusmodi formula est: — *de quibus omnibus quum dictus orator noster explicabit pluribus mentem nostram, reuerenter postulamus a Sanctitate*

Sanctitate Vestra, ut plenam ipsi fidem adhibeat, simulque, uti confidimus, solitas benevolentiae fructus nobis impertiat. Vid. Illustr. BVDERSV in libro sing. de legation. obedient. Romam missis, p. 65.

- 10) - - als Unsern Residenten dafür zu erkennen, und denselbigen vollkommenen Glauben zu geben, und all demjenigen, so er an Eur. etc. in unserm Nahmen, und von unsertwegen, vortragen soll. Vid. FABER'S Staats-Cantzley, P. XXXVI. p. 756. et LAMBERTY Memoir. pour servir à l' Histoire du Siecle XVIII. T. I. p. 497. Plura de Residentibus qui nosse cupit, ille legat dissertationem doctam PETRI MÜLLERI, quam anno 1690. in Acad. Salanae publice defendit.
- 11) Vid. TREVER. diss. cit. de iure Stat. Imp. circa Leg. exter. c. III. §. 2. p. 42. ubi elegantem hanc in rem locum ex WICQVEFORTIO transcriptit.
- 12) Vid. STIEV. l. c. p. 341. et van BYNKERSHOEK de foro Legator. c. XIII. p. 367. in Tom. I. Opusc. quae edidit quondam FRANC. CAR. CONRADI, Acad. Iuliae non solum, sed elegantioris quoque Themidos, decus. Conf. Magnif. MÜLLER. in Iure N. et Gent. c. XXIII. §. 12. nota 2.
- 13) - - Daß Eur. etc. denselben einen freyen access bey Dero Ministris verstaten, auch was er Denenselben in unserm Nahmen vortragen wird, Glauben beymessen, und mit einer convenablen Antwort darauf versehen lassen wollen. LVNIG. l. c. p. 374.
- 14) Dabimus, quae hic locum habet, partem aliquam eiusmodi litterarum, ab Imperii civitatibus ad Reuerendissimum Electorem Moguntinum conscriptarum, quum anno huius saeculi XI. de eligendo Imperatore convenirent Principes Electores: - - als werden Eur. Churfürstl. Gnaden unterthänigst ersuchet, denen hierzu Abgeordneten, bey Dero gezeihmenden Anmeldung, nicht allein vollkommen Glauben zu geben, sondern auch den gnädigsten access und audienz mildest wiederfabren zu lassen. Vid. FABER l. c. P. XVIII. p. 414.

§. VIII.

Horum omnium auctoritas litteris munitur credentia- libus. Tales autem non accipiunt Plenipotentiarü, sine Charactere, quibus missis, Princeps significat modo, se concessisse illis facultatem, ut cum omnibus, cuiuscunque loci atque dignitatis sint, in rebus, Principi profuturis, libere agant, contrahant, pacificentur. ¹⁾ His Agentes, quod ad hanc rem pertinet, adiicimus, maiori olim dignitate conspicuos, quam hoc nostro, quo vivimus, saeculo. ²⁾ Illos Prin-
C
cipes

cipes rebus suis in aliqua vrbe curandis praeficiunt, et litteris instrunt saltim, quae commendatitiae dicuntur, ³⁾ maleque confundi videntur credentialibus a CASP. ZIEGLERO. ⁴⁾ Eodem habentur loco Consules in celebrioribus emporiis, non missi propterea, vt Principem suum referant apud alium Principem, sed vt Principis sui ciues tueantur in iis, quae mercium nomine veniunt, et, si lites propter eas oriantur, suam de iure sententiam dicant. ⁵⁾

1) Patet inde, dari tantum Plenipotentiaris litteras Mandati formam exhibentes. Germanicus stilus est hic: — Weil es die ietzigen Zeiten, und der Sachen Umstände nicht wohl verstanden, denselben über eine iegliche Handlung mit besondern Creditiven, oder Vollmachten, zu versehen; So haben wir, zu Verhütung aller daraus zu besorgenden Verzögerung, nöthig befunden, erwähnten N. N. zu unserm bevollmächtigten Ministre, mittelst dieses, zu verordnen, und ihm volle Macht und Gewalt zu ertheilen, mit allen und jeden, was Standes und Würden die auch seyn mögen, in unserm Nahmen über alles zu handeln und zu schliessen, was zu unserm Dienst und Nutzen möchte gereichen können: und versprechen wir bey Königl. (Churfürstl. etc.) Worten, daß wir alles, was gemeldter N. N. solcher Gestalt handeln und schliessen wird, vor genehm achten, und zur gänzlichen Vollstreckung bringen lassen wollen. LÜNIG, in Theatro Cerem. P. I. p. 374.

2) Van BYNKERSH. de foro Legat. c. XIII. p. 364. Opusc. et Magnif. MÜLLERVS in Iure N. et G. c. XXIII. §. 4. p. m. 904. Hinc Agentes a multis ne quidem inter Ministros publicos numerari, observat IAC. BRUNNEMANN de iure cer. circa Leg. §. VIII. p. II. Conf. BESOLDVS in Tract. de Legat. c. II. n. 6. sequi. vbi docet pluribus, in quo differant a Legatis Agentes.

3) STIEV. l. c. p. m. 339. WICQVEFORT dans l'Ambass. lib. I. sect. 5. in f.

4) In dissert. de ratihabit. p. 625. Discept. selectar.

5) STIEV. ibidem, p. 336. van BYNKERSH. l. c. cap. X. p. 356.

§. IX.

Sed redeamus ad litteras credentiales. CAROLVS PASCHALIVS ¹⁾ litterae, inquit, *fidei et credentiae iis redduntur, qui adeuntur*. Recte omnino, nimis tamen generatim dictum. Dispiciendum igitur est, an Legati ipsi, porro an praesenti Principi, et denique quo tempore potissimum,

num, has exhibere litteras debeant. Agemus de argumento singulo perspicue. Primum sane ante hos sexaginta et quatuor annos grauissimae occasione disceptationi dedit in Comitibus Ratisbonensibus. Nolebat enim credentiales litteras Director Moguntinus vlla ratione a Principum Imperii Legatis accipere, nisi eas attulerint ipsi. Pugnatur strenue ab vtraque parte. Sed cecidit tandem alea in fauorem Legatorum, et illa sententia maioribus stabilita suffragiis fuit, litteras fidei, eodem iure, quo Legati Electorales vtuntur, commode produci posse a Secretario legationis. Acquieuit etiam summus Director in hac voluntate, ita tamen, vt ille per Secretarium suum reciperet easdem, intercessione interposita, ne actus hic de iuribus Directorii aliquid detraheret. ²) Alioquin cuiusque aulae consuetudo, quae vtramque hic paginam facit, Legatique dignitas, quantum cernere mihi datum, consideranda. Repetat haud grauatim Lector eruditus, quod Spho VI. de Legatis Electoralibus in Sarmatia inseruimus. Cui vero tradantur credentiales? Principine ipsi, an ex Purpuratis eius cuidam? disquiri possit. At neutra sententia caret exemplis. Si authenticum litterarum istarum ipsi exhibeatur Principi, non in dubium vocaturum esse vllum credo, quod earum apographum vel cum cerimoniarum Magistro et introducente Legatos, vel Secretario Status, vel alio, quem Princeps huic negotio praefecerit, antequam publice audiatur Legatus, debeat communicari. ³) Causa in promptu est. Quomodo enim scire queat aula exera, quibus excipi honoribus in auditorio solempni Legatus velit, nisi certiozem reddiderit eandem, quem inter Legatos locum tribuerit Princeps Ministro suo? Dum autem Principi ipsi dantur credentiales litterae in manus, obseruantur interdum cerimoniae, admodum singulares. Digna, quae huc referatur, est sedes Romana. Legationibus obedientiae ad eam venientibus, in

publico Consistorio admittuntur primum Legati ad osculum pedis, manus et oris Pontificis, dein flexo poplite dicunt secreta verba quaedam, et sanctissimo Patri litteras offerunt credentiales, dummodo prius osculati fuerint easdem. Pontifex porrigit illas Secretario, qui legit clara voce; hisque rite peractis Legati stantes, et capite detecto, incipiunt orationem suam. Debeo haec industriae Viri, selecta eruditione insignis, CHR. GOTTLIEB BVDERI, ⁴⁾ qui et alios eiusmodi ex Romano Cerimoniali ritus indicauit. Constantinopoli quid obtineat, perhibet PAVL. CONRBALTH. HANIVS, ⁵⁾ si quidem auctori isti tantum fidei est, ut ei denuntiare liceat testimonium. Quocumque se res modo habeat, addam tamen, quae disserit, in sermonem translata Romanum. Legatus, inquit, si ad Imperatorem Turcarum processerit, incidit in terram, tunc a duobus, quos cubi- culi Comites habet Imperator, propius ad eum deducitur, ut osculetur manum. Quo facto surgit Imperator, recipitque a Legato credentiales litteras, tum aperit illas sua manu, et interpreti dat, qui linguam Legati probe callet, ut Turcico deinceps sermone distincte praelegat Imperatori. De aliis autis filere me oportet: nam desunt idonea documenta. Temporis potius, quo necessaria sit istarum litterarum traditio, iniicium paucis mentionem. Neque tamen hic omnes fecum aulae conueniunt. Plerumque in publico id auditorio fieri adserit WIEQVEFORT. ⁶⁾ et quidem vel ante, quam Legatus incipiat loqui; vel prolatis verbis solemnibus et honoris, (nach dem Compliment) ante, quam exponatur negotium; vel etiam oratione plane finita. Lucem haec quodammodo capient ex iis, quae paullo supra de Pontificis aula diximus. In Belgio autem Ordines Generales d. 19. M. Aug. anno 1658. decreuerunt, ut Legati, priusquam publice audiantur, fidei edant Codicillos. ⁷⁾

- 1) In Legato, c. XVII. p. 118.
- 2) Vid. RVLPIſIVS de legat. Stat. Imp. c. XIII. EVROP. HEROLD T. I. p. 812. edit. nou. et SCHWEDERVS in introd. in ius publ. parte ſpec. c. XXX. §. 8. Conf. HORN in iuris publ. prud. c. XXXVI. §. 6. p. 492. edit. nou. In pacis congreſſibus Principis conciliatoris Miniſtro ſæpiſſime per Nobilem, (einen Cavalier) vel etiam Secretarium legationis, litteras produci credenciales, docet STIEVIVS l. c. p. 237.
- 3) Vid. WICQVEF. Opere c. lib. I. ſect. 15. p. 178.
- 4) In libro doctiſſimo de legation. obed. Romam miſſis, p. 97. 98. Conf. IDEM p. 64. et THEATR. EVROP. P. X. b. p. 113. ad ann. 1669.
- 5) In der ietzt lebend. Türckey, qui liber prodiit Norimb. 1678. in 12. p. 178. et 179.
- 6) L. c. conf. de CALLIERES de la man. de neg. avec les ſouv. c. XI. ad quem locum iam ſupra p. 13. prouocauimus.
- 7) Van BYNKERSH. in quaest. iur. publ. lib. II. c. 6. p. 223. De auditorio igitur priuato ſine dubio ſunt intelligenda, quae THEATR. EVROP. P. X. p. 371. ad ann. 1666. de Suecorum Legato apud Batauos refert.

§. X.

At quam, inquis, lingua credenciales conſcribi litterae debent? Diuerſas quoque hac in re conſuetudines aulae Principum ſeruant. Frequentiſſima videtur ea lingua, quae natiua et vernacula rei publicae eſt, cum qua Legatus negotium habet: complures tamen gentes Latinum etiam, imo et patrium nonnunquam Principis, qui dedit credenciales, ſermonem admittunt. In Comitibus Imperii noſtri praeter Latinum et Germanicum alii locus eſt nullus. Sancitum eſt ſic hac noſtra aetate. Auſtor erat huius rei Legatus Gallorum, Comes de Gergy. Ille ſcilicet poſt Pacem Raſtadienſem Directori Moguntino idioma Gallico litteras fidei offeribat. Diſplicebant ideo Principi Electori, ſeque accepturum eas negabat, niſi Legatus exemplum minimum adiecerit vel Germanico ſermone, vel Latino. Renuēbat id Gallus fortiter. Nec tamen quicquam potentes Germaniae Proceres ſuo de iure concedebant. Quin potius trium Collegiorum ſententia fuit conſtitutum, vt ex antiqua Imperii conſuetudine

fuetudine ¹⁾ nullae litterae reciperentur, praeter Latine Germaniceue scriptas. Res deinceps ad Augustissimum Germanici Imperii caput, Carol. VI. gloriofae memoriae Principem, deuoluitur, qui Decreto huic Ratisbonae d. 8. M. Mart. 1717. album adiecit calculum, quicquid contra moliretur Legatus ²⁾ Effecerunt haec, vt anno 1726. Minister Gallicus, Dominus de Chavigny, Imperii sequeretur morem, et credentiales suas litteras addita versione Latina, Regis itidem manu signata, exhiberet. ³⁾

1) Capitulationi Caroli V. art. XIV. (ad quem v. LIMNAEVS in notis) primum insertum: — — wollen dazu in Schriften und Handlungen des Reichs keine andere Zunge noch Sprach gebrauchen lassen, denn die Teutsche, oder Lateinische Zunge. Et haec repetita in Capitul. Ferdin. I. et Rudolph. II. art. XIII. Matth. art. XIV. Ferdin. II. art. XII. Ferd. III. art. XVI. et nouissime Caroli VI. art. XXIII. Ante saeculum XIII. Latina plerumque lingua in actis publicis, et negotiis cum aliis gentibus, fuit adhibita. Celeb. TREVER diff. de iure Stat. Imp. circa Leg. ext. c. III. §. 3. p. 45. conf. IDEM, p. 78. sequ.

2) Vid. FABER in der Staats-Cantzl. P. XXIX. p. 702. sequ. ELECTA IVRIS PVBL. T. X. p. 948. sequ. et TREVER. I. c. Conf. Illustres Viri a LYNCKER de idiom. Imper. p. 19. et 24. pariterque IO. GVIL. a GOEBEL in scripto bonae frugis plenissimo, de obseruantia Imperii, c. I. §. II. p. 26. IDEM notat ad CONRINGII Oper. T. I. p. 607. iam anno 1666. in Comitibus Imperii Batauo Legato litteras credentiales, inter alios, quibus laborarint nauos, etiam redditas propterea fuisse, quod essent sermone Belgico conscriptae.

3) Laudatus TREVER. diff. cit. p. 47. qui legi meretur. Haec versio a Moguntino Directore ad Imperii Status per Dictaturam, vt loquuntur, publice solet perferri: Scriptura vero authentica in Archiuo Imperii adseruatur. IDEM p. 53. et 81.

§. XI.

Interim credentialium litterarum non tanta virtus est atque potestas, vt Legati generatim, maxime autem illi, qui ab hoste mittuntur, his ipsis, sine liberi aditus tabulis, (vulgo passere) tuti sint, iure perfecto, atque muniti. ¹⁾ Nota est historia de Guilhelmo Principe de Fürstenberg, qui se anno 1674. Legatum Electoris Colonienfis profitebatur, et Coloniae Agrip-

Agrippinam ad Ministros de pace restituenda congregatos tendebat. Saluo enim, vt dicunt, conductu destitutus, iussu atque auctoritate Leopoldi, Imperatoris, ibidem in custodiam datur. Plures inde gentium controuersiae et sollicitationes. Aegre id cum primis Galli ferebant, et Legatum, credentialibus instructum litteris, contra Ius Gentium esse violatum conquirebantur. Sed facti huius rationem reddidit Diuus Leopoldus, et cur Fürstenbergium sic exceperit, iustas grauesque causas diulgauit. ²⁾ Formulam eiusmodi salui conductus, praeter alios complures, exhibet LONDORPIVS ³⁾ et IO. CHR. LVNIG, ⁴⁾ quo remittimus eos, qui haec nosse vberius voluerint.

- 1) Vid. P. MÜLLER. de Leg. pr. ord. sect. IV. §. 3. FLEISCHER in Instit. Jur. N. et G. lib. III. c. 15. §. 5. p. 593. edit. sec. GRIBNER in iurispr. nat. lib. III. c. 6. §. f. TREVER I. c. p. 61. aliique. Res plane dubio caret, si perniciem machinetur hostis Legatus alteri rei publicae.
- 2) Vid. LONDORP. Actor publ. T. X. p. 131. sequ. et WICQUEFORS I. c. lib. I. sect. I. p. 132.
- 3) L. c. p. 545.
- 4) In Negotior. publ. sylloge, p. 158.

§. XII.

Haec de litteris credentialibus dixisse, pro temporis, quod impendi huic scripto potuit, ratione sufficiat. Vel tribus verbis addendum non nihil est de litteris reuocationis, et iis, quae recredentialium nomine notari solent. Illae scribuntur a Principe Legati, et de reditu eius certiozem reddunt exterae rei publicae Principem, cui deinceps in auditorio publico a Legato, qui valere simul aulam iubet, exhibentur. ¹⁾ Hae autem dantur a Principe, qui cum Legato commercium habuit, ad eius dominum, et breuem complectuntur eorum, quae gesserit atque effecerit Legatus, enarrationem, item commendationem laudesque Legati, fuisse scilicet in aula gratum acceptumque, et dexteritate, fide ac prudentia sua eorum omis-
sisse nihil, quae emolumento Principis sui, et stabiliendae con-

firmantur.

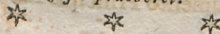
firmandaeque inter vtramque aulam amicitiae inseruire potuerint. ²⁾ O felicem Legatum, qui tam dulces suscepti negotii fructus capit!

1) Vid. THEATR. EVROP. P. X. a. p. 36. ad ann. 1666. et LAMBERTY dans ses memoires pour serv. à l' Hist. du Siecle XVIII. T. I. p. 497. Conf. Illustr. TREVER diss. cit. c. V. §. 1. p. 83.

2) Vid. P. MÜLLER. diss. cit. sect. IV. §. 5. THEATR. EVR. P. IX. p. 1026. DIAR. EVROP. P. X. p. 322. FABRI Staats-Cantzl. P. XXXII. p. 773. TREVER eod. loc. p. 84. et LAMBERTY l. c. ubi Status Generales ad Ludovicum XIV. Gallorum Regem, sic scribunt: *Après que N. N. Ambassadeur de V. M. nous avoit rendu sa lettre, par la quelle il Lui a plu de le rappeler, - nous n' avons pas voulu le laisser partir, sans témoigner à Votre Majesté, que sa personne nous a été très agreable, puisque dans toute sa conduite il a donné des marques de sa capacité, de sa prudence, et de son zele, tant pour le service de V. M. que pour l' affermissement de la paix, et de bonne intelligence entre Elle, et nous.*

ARGUMENTA VARIA.

- I. *Vix poterit Theologus iurisprudendiae studio sine insigni detrimento carere,*
- II. *Sepeliri mortuos privatos cum rebus pretiosis, superstitiosa est consuetudo, nec servanda, defunctus licet iusserit.*
- III. *CICERONEM fuisse Medicum, ut BERGERVS quibusdam disertationibus euincere studuit, ego vix mihi patiar persuaderi.*
- IV. *Non dari puto Germanicam vocem, qua exprimi digne possit vox Philosophia.*
- V. *Logica naturalis est non ens.*
- VI. *Silentium scriptorum coaeuorum non semper fidem derogat rei, ab vno saltem narratae.*
- VII. *Quaeritur: an recte faciant, qui in conflictu litterario parcius videntur lingua Latina?*
- VIII. *TULLIVS impudentissimum prodit animum in Epist. ad Fam. V, 12.*
- IX. *Inepte, more suo, IO EICHELIVS p. 236. animadu. ad PROCOPII Anecdota, in hunc scriptorem inuehitur, narrantem, quod ad matrem Iustiniani quaedam olim gentis species venerit, quae ad factum, non ad visum, sese praerberet.*

ULB Halle
003 850 080

3

Sb.

1741,9 a

DISSERTATIO HISTORICA
DE
**LITTERIS CREDENTIALIBVS
LEGATORVM**

QVAM
PRO LOCO
IN
AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM ORDINE
OBTINENDO
CONSENSV EIVSDEM
ERVEDITORVM DISQVISITIONI
D. XL. MENS. OCTOBR. CIOIOCCXXI.
PRIMUM SVBIICIET
IOH. FRIDERICVS IVGLER
A. M.

LIPSI AE
EX OFFICINA LANGENHEMIANA.

